

AÜTF 2013-14 Ders Yılı

Dönem 3 Seçmeli, “Küreselleşme ve Halk Sağlığı Dersi” Arasınava Soruları - 3.4.14

Ders sorumlusu : /Dr. Ahmet SALTİK

Soru 01 : KüreselleşTİRme ile ilgili olarak verilen dizelerin boşlukları hangi seçenekte sıralıdır?

Susan George’a göre Küreselleşme, dur. ABD eski dışişleri bakanlarından Dr. Henry Kissinger, “Küreselleşme, ABD öteki adıdır.” demektedir. Önceki ABD Başkanı Bill Clinton’a göre Küreselleşme, benzetilebilir. Fransız düşünür Alain Minc ise, Küreselleşme “.....” yargısını öne sürmektedir.

- DB imparatorluğudur / hegemonyasının / bir apartmana / Ortaçağa dönüş
- IMF imparatorluğudur / hegemonyasının / bir savaşa / Ortaçağa dönüş
- ABD imparatorluğudur / özgürlüğünün / bir apartmana / geriye dönüş
- Sermaye diktasıdır / egemenliğinin / bir savaşa / özgürlüğe dönüş
- DB imparatorluğudur / hegemonyasının / bir apartmana / postmodernitedir

Soru 02 : KüreselleşTİRme hakkında aşağıdakilerden **YANLIŞ** olan hangisidir?

- KüreselleşTİRme = Yeni Dünya Düzeni = Yeni Emperyalizm = Amerikan hegemonyası
- Bireysel ve toplumsal sağlık eşitsizliklerini derinleştirmekte ve sağlığı kötüleştirmektedir.
- Toplumun güvenlik şemsiyesi daralmakta, Devletin sağlık hizmetindeki rolü azalmaktadır.
- Sierra Leone, Zimbabve, Angola, Lesoto gibi çok yoksul ülkelerde ortalama yaşam uzamıştır.
- Emeğin maliyetinin düşürülmesi, sosyal güvenlik yardımının önüne geçilmesi öngörülmektedir.

Soru 03 : KüreselleşTİRme, esas olarak aşağıdakilerden hangi metinlere dayanmaktadır?

- İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi
- Avrupa Sosyal Şartı (Konvansiyonu)
- Birleşmiş Milletler Anayasası
- GATT, GATS Anlaşmaları
- ILO Sözleşme ve Tavsiye Kararları

Soru 04 : Aşağıdaki aktarım, KüreseleşTİRme kapsamında hangi metinlerdendir?

- “ Emeğin mal oluşunun düşürülmesi için her türlü sosyal güvenlik ve yardımın yanı sıra örgütlenmesinin önüne geçilmesi; üretimde kullanılacak ham madde ve ara malda birincil önceliğin üretimin yapıldığı ülke olması ya da belli bir oranın bu ülkeden karşılanması ilkesinin yerine, fiyatının düşük olduğu yerden dışalımına (ithaline) bıraktırmasını.. gibi temel konuları içerir. Anlaşmayı imzalayan devletler, 5 yıl süre ile anlaşmadan çıkamayacak ve çıktuktan sonra da 15 yıl süre ile tüm anlaşma kurallarını uygulamak zorunda bırakılacaklardır.”
- YUP (Yapısal Uyum Programları)
 - IMF Niyet Mektupları (Emirname!)
 - AB’ye sunulan Ulusal Program
 - MAI (ÇTYA, Çok Tarafli Yatırım Anlaşmaları)
 - Yukarıdakilerden hiçbirisi

AÜTF 2013-14 Ders Yılı

Dönem 3 Seçmeli, “Küreselleşme ve Halk Sağlığı Dersi” Arasınava Soruları - 3.4.14

Ders sorumlusu : /Dr. Ahmet SALTİK

Soru 05 : Küresel reformlar hakkındaki aşağıdaki önermelerden hangisi, Noam Chomsky'ye aittir?

- Sömürgeciliği yeni biçimlerde sürdürüyor.
- Ulusal planlamayı engelliyor, gerçek bir demokrasileşmeyi engelliyor.
- Halk yararına programların ayağını kaydırıyor.
- Güç ve imtiyazın çıkarları için, dünyanın büyük çoğunluğunu acı ve umutsuzluğa teslim ediyor..
- Yukarıdakilerden hepsi

Soru 06 : Aşağıdaki önermelerden doğru olanlar hangi seçenektir?

- 1923'te ülkede hekim sayısı 500'ün biraz üzerinde idi.
- Hiç kayıtlı hemşire yoktu.
- Ebe sayısı 1000'e yakındı.
- Sağlık memuru sayısı 600'e yakındı.
- Hekimlere ilk zorunlu hizmet 1923'te çıkarıldı.

- a. 1 ve 2 b. 3 ve 4 c. 4 ve 5 d. 1, 3 ve 5 e. 1, 2, 4 ve 5

Soru 07 : Aşağıdaki önermelerden YANLIŞ olanlar hangi seçenektir?

- Cumhuriyet'imizin ilk yıllarında nüfusun yaklaşık ¼'ü sıtmalıydı.
- İlk Türk Tıp Kongresi, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın buyrumuyla toplandı.
- İlk Türk İlaç Kodeksi, çok istemesine karşın Atatürk döneminde çıkarılmadı.
- Sivas Kongresi'ne katılan Tıp Öğrencisi Hikmet, Kongre'de Ata ile ters düştü.
- Faşist Hitler Almanya'sından kaçan 140+ bilim insanı Ankara Üniversitesi'nin kuruluşunda görevlendirildi.

- a. 3, 4 ve 5 b. 1 ve 4 c. 2 ve 5 d. 4 e. 5

Soru 08 : Yüce ATATÜRK'ün sağlık politikasını aktaran aşağıdaki tümcede eksikler hangi seçenekte sırasıyla doğrudur ?

- “ _____ olma savındaki siyasal kuruluşların _____ görevi, halkın sağlığı ve _____.”

- Bağımsız / en temel / sağlamlığıdır
- Cumhuriyet / en birinci / refahıdır
- Devlet / en birinci / sağlamlığıdır
- Devlet / asıl / sıhhatıdır
- Hükümet / önde gelen / güvenliğidir

AÜTF 2013-14 Ders Yılı

Dönem 3 Seçmeli, “Küreselleşme ve Halk Sağlığı Dersi” Arasınnav Soruları - 3.4.14

Ders sorumlusu : /Dr. Ahmet SALTİK

Soru 09 : Hangi seçenek YANLIŞ tır ?

- Halk Sağlığı Okulu Yüce ATATÜRK'ün çabasıyla açılmıştır.
- Ülkede çiçek, tifo, kolera aşılı üretilmediğinden, dışalım yapılmıştır.
- Cumhuriyet ilan edilmeden, TBBM Hükümeti 3 sayılı yasa ile Sağlık Bakanlığı'nı kurmuştur.
- Sağlık politikalarında ağırlık kaçınılmaz olarak koruyucu sağlık hizmetlerine verilmiştir.
- Atatürk'e göre sağlık hizmetleri salt teknik değildir; Devrimi yaşatacak yurttaş için gereklidir.

Soru 10 : Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ümüzün aşağıya alınan sözünde boşluklar hangi seçenekle sırasıyla en iyi doldurulabilir ?

• “ Kendisine _____ ve Devrimciliğin çeşitli ve _____ görevler verdiği Türk vatandaşının sağlığı ve _____, her zaman üzerinde dikkatle durulacak _____.”

- Cumhuriyetin / yaşamsal / sağlamlığı / milli davamızdır
- Kuruluş / kritik / gönenci / en nemli sorunumuzdur
- Devrimin / yaşamsal / sağlamlığı / ulusal sorunumuzdur
- Halkın / zorunlu / erinci / en birinci ödevimizdir
- Geleceğin / ertelenemez / eğitimi / baş sorunumuzdur

Soru 11 : Aşağıdakilerden hangisi, Cumhuriyetimizin başlangıç yıllarında Anadolu'da savaşımları verilen en önemli bulaşıcı-salgın hastalıktır?

- Malarya (Sıtma)
- Sifiliz (Frengi)
- Verem (Tüberküloz)
- Lepra (Cüzzam)
- Trahom (Trakoma)

Soru 12 : Hangisi, ATATÜRK'ümüzün sağlıkla ilgili sözlerinden **DEĞİL** dir ?

- “ Ben, gerektiği zaman en büyük hediyem olmak üzere, Türk Ulusuna canımı vereceğim.”
- “İrk, din, dil, politik inanç, ekonomik ve sosyal durum ayrımı gözetmeden herkes; erişilebilecek en yüksek düzeyde sağlıklı olma temel hakkına sahiptir.”
- “Bizi mahvetmek isteyen Emperyalizme ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı heyet-i milliyece savaşımları yerinde gören bir mesleği izleyen insanlarız.”
- “Dünya vatandaşları haset, aç gözlülük ve kinden arındırılmış olarak eğitilmelidir.”
- “T.C. Devleti, Türk vatanında yüzyıllardan beri bireysel ve özel girişimle yapılmamış olan şeyleri bir an önce yapmak istedi ve görüldüğü gibi kısa zamanda yapmayı başardı. Bizim izlediğimiz yol, görüldüğü gibi liberalizmden başka bir sistemdir.”

Soru 13 : Hangisi, Anayasamızın 2. maddesinde yazılı Cumhuriyetimizin değiştirilmesi teklif bile edilemeyecek temel niteliklerinden **DEĞİL** dir ?

- İnsan haklarına saygılı
- Atatürk milliyetçiliğine bağlı
- Özel girişime saygılı
- Demokratik ve laik
- Sosyal Hukuk Devleti

AÜTF 2013-14 Ders Yılı

Dönem 3 Seçmeli, “Küreselleşme ve Halk Sağlığı Dersi” Arasınnav Soruları - 3.4.14

Ders sorumlusu : /Dr. Ahmet SALTİK

Soru 14 : Aşağıdaki önermelerden Sosyal Tıp anlayış ile **bağdaşmayan** hangisidir ?

- Toplum hekimliğini aile hekimliğine öncelemek..
- Sağlık hizmetleri kamu eliyle verilmeli, genel bütçeden finanse edilmelidir.
- Sağlıkta hakkaniyeti geliştirmek ve herkesin sağlık hakkına erişimini güvencelemek.
- Herkesin, ödediği primle uyarlı sağlık-sosyal güvenlik şemsiyesi altında sigortalanması.**
- Gelecekte Halk Sağlığı hastalık üzerine değil; sağlık üzerine yoğunlaşmalıdır.

Soru 15 : Hangisi sosyal tıp ilkelerinden **SAYILAMAZ** ?

- Kişilerin ve toplumların sağlık hizmetlerinden yararlanmaları Devletin vazgeçilmez görevidir.
- Sosyal Güvenlik sistemi finansmanı yeterli primle yapılırsa, Devlet desteği gerekmez.**
- Sağlık yurttaşın temel hak, Devlete kaçınılmaz ödevdir.
- Sağlık hizmetleri başarılı biçimde sunulduğunda, son derece verimli olarak, ekonomik ve toplumsal kalkınma sürecinde toplumun önünü açmakta, itici güç olmaktadır.
- Hükümetlerce halka verilecek sağlık hizmetleri onlara bir lütuf değil; sosyo-ekonomik kalkınmada temel itici güçtür

Soru 16 : Sağlık hizmetlerine olan istem (talep) niçin esnek (elastik) **değil** dir?

- Sağlık hizmetlerinden yararlananların konuya ilişkin bilgileri sınırlıdır (bilgi asimetisi) ve sağlık hizmetleri yaşamsal önemdedir.**
- Sağlık hizmetleri yaşamın tüm alanlarını ilgilendirmektedir.
- Sağlık hizmetlerine ilişkin devlet politikaları istem esnekliğini sistemli bir biçimde azaltmaktadır.
- Özel sektör sağlık kuruluşları istem esnekliğini azaltmak için yoğun bir reklam ve propaganda kampanyası gerçekleştirmektedir.
- Adam Smith'in kuramı ile çelişmektedir.

Soru 17 : Cumhuriyetin ilk dönemlerinde sağlık hizmetlerinin kamu eliyle sağlanmasında aşağıdakilerden hangisi önemli bir neden **değil** dir?

- 1912-22 döneminin savaşlarından sonra nüfusun yetersizliğini gidermek için sağlıklı ve hızla çoğalan bir nüfusa sahip olma çabası.
- Farklı köken ve inançlardan halkı kaynaştırma ve milletleştirme çabası.
- Sağlık hizmetlerinin yetersizliği nedeniyle çağdışı yöntemlere başvurmak zorunda kalan kişilerin kullaştırılmasının önlenmesi çabası.
- Kamu yatırımları aracılığıyla güçlü bir özel sağlık hizmeti sisteminin altyapısının kurulması çabası.**
- Cumhuriyetin geleceği için sağlıklı kuşaklar yetiştirmenin zorunlu olduğu inancı.

AÜTF 2013-14 Ders Yılı

Dönem 3 Seçmeli, “Küreselleşme ve Halk Sağlığı Dersi” Arasınan Soruları - 3.4.14

Ders sorumlusu : /Dr. Ahmet SALTİK

Soru 18 : DALY kavramı hakkında yanlış(lar) hangi seçenektir ?

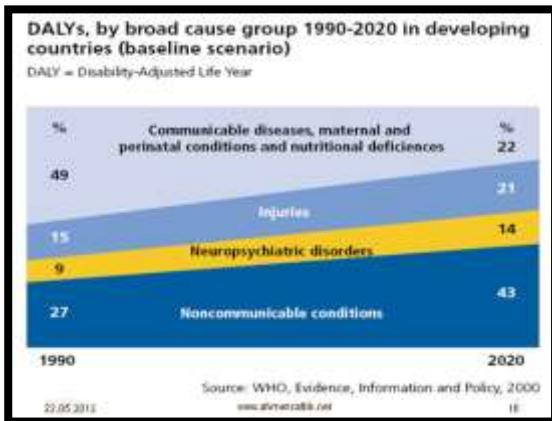
1. Herhangi bir morbidite / mortalite nedeniyle, o yaşta beklenen Ex'ten önce gerçekleşen ölümler, her yıl için 1 DALY kaynağıdır.
2. Herhangi bir morbidite nedeniyle, “engelli” yaşanan her yıl, engellilik oranına bakmadan 1 DALY kaynağıdır.
3. Sağlık hizmetleri, oluşmuş ve oluşabilecek DALY kaynağı sorunları gidermeye çalışarak, kişinin ve toplumun DALY yükünü ekonomik olarak azaltma hedeflidir.
4. Koruyucu sağlık hizmetleri ile sağlanabilecek DALY kazanımı maliyeti, sağaltıcı hizmetlerle elde edilebilecekler göre daha yüksektir.
5. Ulusal Hastalık Yükü ve Maliyet-Etkililik Çalışması-2003'e göre, ülkemizin toplam hastalık yükü yaklaşık on beş milyon DALY'dir.

- a. 2 ve 4 b. 1 ve 3 **c. 2, 4 ve 5** d. 3 ve 5 e. 4

Soru 19 : KüreselleşTİRme hakkında **YANLIŞ** seçenek hangisidir?

- a. Bilimsel-teknolojik ilerlemelerin siyasallaştırılmasıdır.
- b. Uluslararası işbirliği, barış, sağlık, varıllığın küre genelinde yaygınlaştırılmasıdır.**
- c. Tek Dünya Devleti / İmparatorluğu kurma girişimidir.
- d. Uluslararası Sermayenin, küresel hukuk metinlerini yok sayıp kendi hukukunu dayatmasıdır.
- e. Uluslararası Felsefe Kongresi İstanbul-2003 sonuç bildirgesine göre; İnsanlığın, uygarlığın karşılaştığı en büyük tehdittir.

Soru 20 : Verilen çizime göre doğru seçenek hangisidir ?

- a. DSÖ, genişletilmiş 4 neden kümesinin DALY yüklerini öngörmektedir.**
- b. 4 neden kümesinin DALY yükü değişimini, alan grafik olarak sunmak uygun değildir.
- c. Yaralanmalar (*injuries*) kökenli DALY yükü, nöro-psikiyatrik kökenli olandan hızlı artacaktır.
- d. Bulaşıcı olmayan (*non-communicable*) hastalık kökenli DALY yükü artış beklentisi, bu hastalıklar bulaşıcı olmadığından, önemli değildir.
- e. 30 yıl gibi uzun bir dönemi, sayısal varsayımlarla öngörmeye çalışmak kabul edilemez.

AÜTF 2013-14 Ders Yılı

Dönem 3 Seçmeli, “Küreselleşme ve Halk Sağlığı Dersi” Arasınava Soruları - 3.4.14

Ders sorumlusu : /Dr. Ahmet SALTİK

Soru 21 : “Sosyal Denetim Gereksinimi” ni sağlamada aşağıdaki araçlardan hangisi uygun **DEĞİL** dir?

- a. Sosyal düzeni sağlamak
b. Sosyal birlik kurmak
c. Yoksullara yardım dağıtmak
d. Birey davranışını düzenlemek veya denetlemek
e. Kültürel kötü yönelimi engellemek

Soru 22 : Aşağıdaki paragraftan **çıkarılamayacak** sonuç hangisidir ?

• “Dünyanın pek çok ülkesinde yapılan araştırmalarla; toplumsal katmanlar arasında hastalıklara yakalanma, ortalama yaşam süresi, kazalanma ve yaralanma sıklık ve ağırlığı ile yaşam niteliği arasında ciddi ilişkiler saptanmıştır.”

- a. Kişisel ya da toplumsal sağlığın kimi belirteçleri (determinantları) vardır.
b. Toplumsal katmanlar arasında derin sağlık eşitsizlikleri vardır.
c. Toplumsal sağlık düzeyini irdelemede tanımlanmış ölçütler vardır.
d. Toplumsal katmanların sağlık düzeyi farklılıkları biyolojik temelde açıklanabilir.
e. Toplumsal katmanların sağlık düzeyindeki ayrımlar küresel ölçekte dir.

SORU 23 : İHEB (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi) kapsamında aşağıdaki tümcenin boşlukları hangi seçenekte sıralı olarak doğrudur?

- “ Her-ke-sin, kendisi ve ailesinin sağlık ve gönenç içinde _____, _____, _____ ve _____ hakkı vardır.”
- a. istihdam / giyim / konut / sosyal yardım
b. beslenme / giyim / konut / tıbbi bakım
c. çalışma / sanat / kültür / tıbbi bakım
d. yıllık izin / toplu sözleşme / adil ücret / sağlık hizmeti
e. saygı görme / kendini gerçekleştirme / çalışma / eğitim alma

SORU 24 : Hangisi, 21. Yüzyılı esenlikle geçirebilmek için gerekli 4 koşuldan biri **DEĞİL** dir??

- a. Nüfus artışını durdurmak ve geriye çevirmek; “Kadın başına 1 çocuk”
b. Eldeki kurulu enerji potansiyelini kullanmak, savurganlık yapmamak
c. Yaşam biçimini değiştirmek, az tüketmek, tutumlu olmak, az enerji kullanmak
d. Isıl, foto voltaik ve kinetik formlarda Güneş enerjisini kullanmak...
e. Nükleer enerji teknolojisini iyileştirmek

SORU 25 : Aşağıdaki önermenin boşlukları sırasıyla hangi seçenekte doğrudur ?? (Yaklaşık değerler)

- Türkiye nüfusu Dünya nüfusunun % _____ dir. Türkiye, Dünya toprak – su kaynaklarının % _____ sine sahiptir. Ülkemizin sahip olduğu enerji kaynakları, Dünya toplamının % _____ dir.
- a. 1 / 0,5 / 0,4
b. 1,1 / 0,6 / 0,2
c. 1,5 / 1,2 / 1,3
d. 0,6 / 1,1 / 0,8
e. 1,1 / 1 / 1,5